

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamen Illustrissimi ac Reverendissimi P. Mag. Fr.
Gabrielis Adarzo de Santander, Episcopi Viglevanensis,
Ad Interrogata respondens Circa Exclusivam, quandoque
à Principibus interpositam, ne ...**

Adarzo, Gabriel

Francofurti, 1660

... non praesumit ingredi Electionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10517

*Quod Exclusiva non presumat ingredi
Electionem.*

Tertio peccat Exclusiva temeratione sacrilegâ: 64
nam agit de electione Pontificis: ergo illicita
est Principi sæculari. Consequentia probatur, quoni-
am nil frequentius in sacris Canonibus, quam in-
terdicere Principibus, & sæcularibus cunctis, ne se
ecclesiasticis electionibus intromittant: Ergo.

Respondeo Exclusivam non ingredi electio-
nem determinatæ personæ: immò nec versatur circa
electionem alicujus vagè sumptæ: sed tota subsistit
ante electionem, & agit de eo, quod est prævium
electioni, nempe de remotione indigni, ne eligatur.
Cum autem remotio indigni fit præparatio viæ ad
electionem de digno, sequitur quod Exclusiva non
ingrediatur electionem, nec attingat terminos ejus,
sed omninò eam antecedit. Nec facit positivè Exclu-
siva prædictam præparationem viæ, sed solùm nega-
tivè, quia nihil ponit positivè ad electionem de digno,
sed obstaculum removendo (quod est de genere
negativi) viam parat ad ejus electionem. Sacri autem
Canones toti sunt in arcendo sæculares ab ingressu
electionis positivæ; non enim permittunt, quod

G

suffra-

suffragium pro electione conferant ministrorum Ecclesiæ: benè tamen gaudent, quod sæculares viam præparent expeditam pro electione digni, removendo scilicet indignum ab electione: de quo latè sectione sequenti, & nunc aliquid ex praxi Ecclesiæ subjicio.

65 Sæculares nunc admittuntur ab Ecclesia, pro ferendo testimonio de vita, & honestate eligendorum: sed hoc est admittere sæculares ad Exclufivam de indigno, & ad præparandam viam negativè pro electione de digno: ergo. Antecedens constat ex Pontificali Romano, titulo de Ordinatione Præbyteri, ubi in monitorio ad Populum & Plebem, hortatur Laicos, ut circa vitam, & mores ordinandorum, testimonium ferant. Verba sunt hæc: *Itaque quod de eorum actibus (nempe Diaconorum ad Præbyteratus Ordinem promovendorum) aut moribus noveritis, quid de eorum merito sentiatis, libera voce pandatis, & his testimonium tribuatis. Si quis igitur habet aliquid contra illos, pro Deo, & propter Deum, cum fiducia exeat, & dicat: haftenus Pontificale. Ubi manifestè apparet, quod Ecclesia, quæ his temporibus Laicos omninò removet à ferendo suffragio pro electione suorum ministrorum: non solum non vetat eis dare exclufivam removendo indignum, immò eos invitat, & provocat ad eam*
inter-

interponendam, medio testimonio de criminibus,
(si quæ sunt) ac dignitate promovendorum: Notentur
illa verba: *si quis habet aliquid contra illos, exeat & dicat.*

Hac (reor) de causa Cardinalis Bellarminus 66
tomo 1. lib. 1. de Cleric. cap. 7. versic. secundo dico, affirmat
Ecclesiam hodie admittere Laicos ad ferendum
testimonium de vita, & moribus Ordinandorum.
Audiamus Bellarminum respondentem Hæreticis,
qui ex verbis S. Cypriani malè intellectis, conabantur
probare sæculares gaudere facultate, ac jure ferendi
positivè suffragium in electionibus ecclesiasticis:
Verba Bellarmini sunt hæc: *Dico Cyprianum hoc loco
nihil tribuere Populo circa electiones Sacerdotum, nisi ut ferant
testimonium de vitâ & moribus Ordinandorum. Quod nunc
etiam servatur in Eccl. siâ Catholicâ. Dicit autem Cyprianus
Populum habere potestatem eligendi, quia Populus potest dicere,
si quid noverit boni aut mali de ordinando. Vide igitur
Venerabilem Cardinalem duo simul hodie ab Ec-
clesiâ praticari fatentem: Unum, excludere omni-
nò Laicos à suffragio ferendo pro electionibus
Ecclesiasticis; aliud, admittere omninò eos ad de-
ponendum circa mores, ac defectus Ecclesiastico-
rum Ordinandorum. Signum ergò, quòd Exclusiva,
seu remotio indigni, per depositionem criminum
(quæ reddunt eum indignū ordinari, & promoveri)*

nec pertinet ad electionem positivam, nec eam ingreditur, sed omninò eam antecedit: nec est sæcularibus interdicta (quod est finis & scopus hujus dictaminis) sed concessa, aut ad minus permissa; ut expressè probabo Sectione sequenti, cum de hoc sermo redibit.

S. VI.

Exclusivæ honestas roboratur ex dictis, & quòd sit actus imperatus à charitate, suadetur.

67 **L**ucem sortientur, quæ diximus, non exiguam Lex iteratâ confirmatione Exclusivæ. Suppeditat autem Ecclesia robustum ad id fundamentum, verbis illis quibus sæculares provocat, ut de Ordinandorum moribus testimonium ferant, Videlicet, *pro Deo & propter Deum, exeat & dicat*: ex quibus tale conficium argumentum.

Exclusiva Zelat Dei honorem.

Zelare Dei honorem, & exercere charitatis actum sunt actiones honestæ, & laudabiles: sed qui indignum arcet ab officio ecclesiastico, impediendo ne illud obtineat, zelat honorem Dei, & exercet actum